
Prashnottara Maniratnamala

ప్రశ్నోత్తర మణిరత్నమాలా

Document Information

Text title : maniratnamala (aka Prashnottari-maniratnamala)

File name : maniratnamala.itx

Category : stotra, shankarAchArya, advice

Location : doc_z_misc_shankara

Author : Attributed to Adi Shankaracharya

Transliterated by : sunder hattangadi

Proofread by : sunder hattangadi

Description-comments : 32 verses on conduct conducive to liberation

Latest update : Jan. 2, 2014

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 11, 2020

sanskritdocuments.org

ప్రశ్నోత్తర మణిరత్నమాలా

అపారసంసారసముద్రమధ్యే
నిమజ్జితో మే శరణం కిమస్తి ।
గురో కృపాలో కృపయా వదైత-
ద్విశ్వేశపాదామ్బుజదీర్ఘనౌకా ॥ ౧॥

బద్ధో హి కో యో విషయానురాగీ
కో వా విముక్తో విషయే విరక్తః । విషయైర్విముక్తః
కో వాఽస్తి ఘోరో నరకః స్వదేహ-
స్పృష్టాక్షయః స్వర్గపదం కిమస్తి ॥ ౨॥

సంసారహృత్కస్తు నిజాత్మబోధః
కో మోక్షహేతుః ప్రథితః స ఏవ ।
ద్వారం కిమేకం నరకస్య నారీ
కా స్వర్గదా ప్రాణభృతామహింసా ॥ ౩॥

శేతే సుఖం కస్తు సమాధినిష్ఠో
జాగర్తి కో వా సదసద్వివేకీ ।
కే శత్రవః సన్ని నిజేన్ద్రియాణి
తాన్యేవ మిత్రాణి జితాని కాని ॥ ౪॥

కో వా దరిద్రో హి విశాలతృష్ణః
శ్రీమాంశ్చ కో యస్య సమస్తతోషః ।
జీవన్మృతో కస్తు నిరుద్యమో యః
కోవాఽమృతః స్యాత్సుఖదా నిరాశా ॥ ౫॥

పాశో హి కో యో మమతాభిధానః
సంమోహాయత్యేవ సురేవ కా స్త్రీ ।
కో వా మహాన్దో మదనాతురో యో
మృత్యుశ్చ కో వాపయశః స్వకీయమ్ ॥ ౬॥

కో వా గురుర్యో హి హితోపదేష్టా
 శిష్యస్తు కో యో గురు భక్త ఏవ ।
 కో దీర్ఘ రోగో భవ ఏవ సాధో
 కీమాషధిం తస్య విచార ఏవ ॥ ౭॥

కిం భూషణాద్భూషణమస్తి శీలం
 తీర్థం పరం కిం స్వమనో విశుద్ధమ్ ।
 కిమత్ర హేయం కనకం చ కాంతా
 శ్రావ్యం సదా కిం గురువేదవాక్యమ్ ॥ ౮॥

కే హేతవో బ్రహ్మగతేస్తు సన్ని
 సత్సజ్జిత్తిర్దానవిచారతోషాః । శాన్తివిచారతోషాః
 కే సన్ని సన్తోఽఖిలపీతరాగాః
 అపాస్తమోహాః శివతత్త్వనిష్ఠాః ॥ ౯॥

కో వా జ్వరః ప్రాణభృతాం హి చింతా
 మూర్ఛోఽస్తి కో యస్తు వివేకహీనః ।
 కార్యా మయా కా శివవిష్ణుభక్తిః
 కిం జీవనం దోషవివర్జితం యత్ ॥ ౧౦॥

విద్యా హి కా బ్రహ్మగతిప్రదా యా
 బోధో హి కో యస్తు విముక్తిహేతుః । బోధోఽస్తి
 కో లాభ ఆత్మావగమో హి యో వై
 జితం జగత్కేన మనో హి యేన ॥ ౧౧॥

శూరాన్మహాశూరతమోఽస్తి కో వా
 మనోజబాణైర్వ్యధితో న యస్తు ।
 ప్రాజ్ఞోఽతిధీరశ్చ సమోఽస్తి కో వా
 ప్రాప్తో న మోహం లలనాకటాక్షైః ॥ ౧౨॥

విషాద్విషం కిం విషయాః సమస్తా
 దుఃఖీ సదా కో విషయానురాగీ ।
 ధన్యోఽస్తి కో యస్తు పరోపకారీ
 కః పూజనీయో నను తత్త్వనిష్ఠః ॥ ౧౩॥

సర్వాస్వవస్థాస్వపి కిం న కార్యం

కింవా విధేయం విదుషాం ప్రయత్నాత్ |
 స్నేహశ్చ పాపం పఠనం చ ధర్మః
 సంసారమూలం హి కిమస్తి చిన్తా || ౧౪||

విజ్ఞాన్మహావిజ్ఞతమోఽస్తి కో వా
 నార్యా పిశాచ్యా న చ వశ్చిత్తో యః |
 కా శ్శృంఖలా ప్రాణభృతాం చ నారీ
 దివ్యం వ్రతం కిం చ నిరస్తదైన్యమ్ || ౧౫||

జ్ఞాతుం న శక్యం హి కిమస్తి సర్వై-
 ర్యోషిన్మనో యచ్ఛరితం తదీయమ్ |
 కా దుస్త్యజా సర్వజనైర్దురాశా
 విద్యావిహీనః పశురస్తి కో వా || ౧౬||

వాసో న సజ్గః సహ కైర్విధేయో
 మూర్ఖైశ్చ సీచైశ్చ ఖలైశ్చ పాపైః |
 ముముక్షుణా కిం త్వరితం విధేయం
 సత్సంకతిర్నిర్మమతేశ భక్తిః || ౧౭||

లఘుత్వమూలం చ కిమర్థితైవ
 గురుత్వబీజం యదయాచనం కిమ్ |
 జాతోఽస్తి కో యస్య పునర్న జన్మ
 కో వాఽమృతో యస్య పునర్న మృత్యుః || ౧౮||

మూకోఽస్తి కో వా బధిరశ్చ కో వా
 వక్తుం న యుక్తం సమయే సమర్థః |
 తథ్యం సుపథ్యం న శ్శృణోతి వాక్యం
 విశ్వాసపాత్రం న కిమస్తి నారీ || ౧౯||

తత్త్వం కిమేకం శివమద్వితీయం
 కిముత్తమం సచ్ఛరితం యదస్తి |
 కిం కర్మ కృత్వా న చ శోచసీయః
 కామారీకంసారీసమర్చనాఖ్యమ్ || ౨౦||

శత్రోర్మహాశత్రు తమోఽస్తి కో వా
 కామఃసకోపాన్మతలోభత్పష్టః |

న పూర్వతే కో విషయైః స ఏవ

కిం దుఃఖమూలం మమతాభిధానమ్ || ౨౧ ||

కిం మణ్ణనం సాక్షరతా ముఖస్య

సత్యం చ కిం భూతహితం తదేవ |

త్యక్తైవ సుఖం కిం స్త్రియమేవ సమ్యక్

దేయం పరం కిం త్వభయం సదైవ || ౨౨ ||

కస్యాస్తి నాశే మనసో హి మోక్షః

క్వ సర్వథా నాస్తి భయం విముక్తౌ |

శల్యం పరం కిం నిజమూర్ఘతైవ

కే కే హ్యుపాస్యా గురువశ్చ వృద్ధాః || ౨౩ ||

ఉపస్థితే ప్రాణహరే కృతాన్తే

కిమాశు కార్యం సుధియా ప్రయత్నాత్ |

వాక్యాయచిత్తైః సుఖదం యమఘ్నం var హృద్బుద్ధిచిత్తైః

మురారిపాదామ్బుజమేవ చిన్త్యమ్ || ౨౪ ||

కే దస్యవః సన్తి కువాసనాఖ్యాః

కః శోభతే యః సదసి ప్రవిద్యః |

మాతేవ కా యా సుఖదా సువిద్యా

కిమేధతే దాన వశాత్సువిద్యా || ౨౫ ||

కుతో హి భీతిః సతతం విధేయా

లోకాపవాదాద్భవకాననాచ్చ |

కో వాస్తి బన్ధుః పితరో చ కౌ వా

విపత్సహాయః పరిపాలకౌ యౌ || ౨౬ ||

బుద్ధ్యా న బోధ్యం పరిశిష్యతే కిం

శివ ప్రశాన్తం సుఖ బోధ రూపమ్ |

జ్ఞాతే తు కస్మిన్ విదితం జగత్స్యా-

త్సర్వాత్మకే బ్రహ్మణి పూర్ణ రూపే || ౨౭ ||

కిం దుర్లభం సద్గురురస్తి లోకే

సత్సజ్జతిర్బ్రహ్మవిచారణా చ |

త్యాగో హి సర్వస్య నిజాత్మబోధః var శివాత్మబోధః

కిం దుర్జయం సర్వజనైర్మనోజః ॥ ౨౮ ॥

పశోః పశుః కో న కరోతి ధర్మ

ప్రాధీతశాస్త్రోఽపి న చాత్మబోధః ।

కిం తద్విషం భాతి సుధోపమం స్త్రీ

కే శత్రవో మిత్రవదాత్మజాద్యాః ॥ ౨౯ ॥

విద్యుచ్ఛలం కిం ధన యౌవనాయు-

ర్ధానం పరం కిం చ సుపాత్ర దత్తమ్ ।

కణ్ఠే గతేరప్యసుభిర్న కార్యం

కింవా విధేయం మలినం శివార్షా ॥ ౩౦ ॥

కిం కర్మ యత్ప్రీతికరం మురారేః

క్వాస్థా న కార్యా సతతం భవాభౌ ।

అహర్నిశం కిం పరిచిన్తనీయం

సంసారమిథ్యాత్వశివాత్మతత్త్వమ్ ॥ ౩౧ ॥

కణ్ఠం గతా వా శ్రవణం గతా వా

ప్రశ్నోత్తరాఖ్యా మణిరత్నమాలా ।

తనోతు మోదం విదుషాం ప్రయత్నాత్

రమేశగౌరీశపదౌ సునేవ్యౌ ॥ ౩౨ ॥

ఇతి శ్రీముక్తిన్ద్రశఙ్కరమిశ్రవిరచితా మణిరత్నమాలా సమాప్తా ।

Encoded and proofread by Sunder Hattangadi

Thirtytwo Catechetical Verses on Morals and Religion

by Shankaracharya

Maynot be correctly attributed to Shankaracharya

Prashnottara Maniratnamala

pdf was typeset on December 11, 2020

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

